

HAMLET: ...Mivel érdemeltétek ki, fiúk,
hogy a szerencse ebbe a börtönbe
küldött benneteket?

GUILDENSTERN: Börtönbe, fenség?

HAMLET: Dánia börtön.

ROSENCRANTZ: Akkor az egész világ az.

HAMLET: Pontosan..."

(W. Shakespeare: *Hamlet*)

„Érvénytelenné tesszük tehát a törvényt a
hit által? Semmiképpen! Sőt inkább
megerősítjük a törvényt.”

(Pál apostol levele a rómaiakhoz, 3:31)

„Hová fut ez a csónak, melyben nincs sem
ember, sem evező, és nincs határozott
célja sem, hová fut teljesen egyedül? A
folyó sodrása viszi, ez a csónak utánad
úszik. Maradj, ahol vagy és várj.”

(Sirin Sirazi: *Búcsú a tiltástól*)

A műsorfüzetet szerkesztette: Kozma András, Nagy B. Sándor
Grafika: Wanek Ferenc

Bemutató: 2023. október 3. és 5.

ta TAMÁSI
ÁRON
SZÍNHÁZ 2023/
2024

A színház fenntartója
Sepsiszentgyörgy
Megyei Jogú Város Tanácsa

16+

A szerző engedélyét a henschel SCHAUSPIEL Theaterverlag Berlin (DE)
és a Hofra Kft. közvetítette. www.hofra.hu

Philip Rasmussen:
Kónya-Ütő Bence, Kolcsár József

Daniel Christensen:
Pálffy Tibor, Márton Lóránt-László

Oliver Larsen:
Szakács László, Pignitzky Gellért

Magnus Thomsen:
Varsányi Szabolcs, Kónya-Ütő Bence

Astrid Petersen:
Gajzágó Zsuzsa, Korodi Janka

Emma Schmidt-Paulsen:
D. Albu Annamária, Fekete Mária

Gustav Jensen: Erdei Gábor

Augustin atya: Mátray László

Pasquale Andersen: Nemes Levente

Shirin Shirazi:
Szalma Hajnalka, Pál Ferenczi Gyöngyi

Mathilde Hansen: Göllner Boróka

Kathrine Johansen: Vass Zsuzsanna

Patrik Nilsson: Nagy-Kopeczky Kristóf

Fordító:
Pál Ferenczi Gyöngyi, Szalma Hajnalka

Rendező: Bocsárdi László

Fordító / Dramaturg: Kozma András
Versfordítás fárszi nyelvre: Dr. Torma Katalin

Díszlet: Bartha József

Jelmez: Szóke Zsuzsanna

Video: Rancz András

Light design: Bányai Tamás

Zene, sound design: Bocsárdi Magor

Operatőr: Bán József, Filep Zsombor

A rendező munkatársa: Nagy-Kopeczky Kristóf, Vass Zsuzsanna

Ügyelő: Veres Bartha Edit
Súgó: Dobra Mária Magdolna

Ivan Viripajev
**IRÁNI
KONFERENCIA**
R: Bocsárdi László

CONFERINȚĂ IRANIANĂ / IRANIAN CONFERENCE

Ivan Viripajev

Ivan Viripajev (1974–) orosz-lengyel színházi és filmrendező, drámaíró, forgatókönyvíró, producer és színész. Drámaíróként, rendezőként, illetve számos színházi és filmes projekt alkotójaként szerzett hírnevet szerte Európában. Rendezései és a színművei nyomán készült előadások Oroszország mellett Lengyelországban, Németországban, Magyarországon, Csehországban, Romániában, Bulgáriában, Angliában, Franciaországban, Kanadában kerültek színpadra. Számos művét lefordították angol, francia, német, román, bolgár, magyar és lengyel nyelvre, legtöbb darabját a neves orosz színházrendező, Viktor Rzsakov állította színpadra.

1998-ban Irkutszkban megalapította a Játéktér Stúdió Színházat. Ezzel egyidőben a moszkvai Scsukin Színházi Főiskola hallgatója lett, ahol színházrendező szakon végzett. 2005-ben Viktor Rzsakovval közösen indította el a „Kislrod (Oxigén)” kreatív projektműhelyt, mely nagy hatással volt a kortárs orosz film- és színházművészetre. 2006–2016 között a kísérletező szellemű moszkvai Praktika Színház művészeti igazgatójaként dolgozott. 2020 óta az Okko Színházi Ügynökség vezető producere, amely az Okko színházi platform előadásainak gyártásával és forgalmazásával foglalkozik. Tanított a moszkvai Állami Színházművészeti Főiskolán, a moszkvai Művész Színház Iskola-stúdiójában, illetve a Varsói Színházművészeti Akadémián. 2014 óta Lengyelországban él és dolgozik.

„Azt hiszem, a színház egyik legfőbb feladata az ember átalakítása, transzformációja. A művészetet a művészet élvezetért teremtjük, de ezen az élvezeten keresztül a Tudás bejut a nézőbe. A nagybetűs Tudás-ról beszélek, mert Tudás csak egy van, és ez a lényege minden létező dolognak. És ez a Tudás önmagunkról szól, a bennünk lévő valóságról, arról, hogy kik vagyunk mi valójában. És meggyőződésem, hogy minden művészeti alkotás rá tud mutatni ennek a Tudásnak a bennünk való jelenlétére, mert a Tudás természetesen nem a művészetben van, hanem bennünk. De a gyönyörű vázák, szobrok, festmények, fényképek, filmek – és a színdarabok még inkább – képesek felidézni bennünk ennek a Tudásnak az érzetét. (...) A Tudás – egy olyan tudás, amit nem lehet szavakkal kifejezni. Ezért találta ki az ember a művészetet. Mert a művészet az érzékeken keresztül valami ismeretlen dimenziót nyit meg bennünk.”

„A félelem a szeretet hiánya. Minél kevesebb a szeretet, annál több a félelem, és fordítva.”

„Azok, akikben a Tudás felébredt, már nem csak gondolkodnak, hanem elkezdik felismerni, hogy a valóság megismerhető, és hogy a Tudás mi magunk vagyunk.”

„A színháznak az a célja, hogy az emberek életét a Sötétségből a Fény felé transzformálja. Az én feladatom a művészetben, hogy a fényt közvetítem, amennyire tudom.”

„Miben különbözik a színház más művészeti formáktól, de mindenekelőtt a filmtől, a televíziótól és általában a médiától? Először is: ez élő kontaktus, az energia átadása élő emberektől élő embereknek itt és most; másrészt, a drámai színház elsősorban Szó. (...) A megelevenedett szó. Itt előttünk, egy élő ember, egy színész, előadja a szerző élő szavát. És ez egy csoda! Természetesen a színház hatása a néző tudatára rendkívül nagy. Ezért az ember transzformációjának lehetősége is igen nagy. A színház egy olyan hely, ahová az ember egyfajta emberként érkezik, és egy kicsit más emberként távozik.”

Ivan Viripajev gondolatai az *Iráni konferencia* című drámakötetének előszavából (részletek)

Zaklatás, korlátozás, alávetettség – a muszlim nők életének kényszerű tartozékai az iszlám világban és az európai muszlim közösségekben egyaránt.

Az iszlám etika szerint a nő méltósága szerénységében és engedelmességében rejlik. Csöndesen, visszafogottan kell viselkednie, ugyanakkor kerülnie kell a kedves beszédet, lágy hangot a férfiakkal, testét el kell takarnia. Tekintetét és bájait meg kell őriznie a kijelölt férfi számára. Amennyiben ennek nem tesz eleget, büntetések várhatnak rá.

Ha van házassági szerződés a gyermekre vonatkozóan – és ezt az apa már a kilenc évesnél fiatalabb lánygyermek esetében is megkötheti –, akkor a szexuális közeledés engedélyezett a felnőtt férfi részéről. A nemi érést megelőzően a behatolás tiltott, ám a pubertás elérése után a lány férjhez adható, s vannak közösségek, ahol ezt megelőzően is.

Ha egy fiatal muszlim nő a családja jóváhagyása nélkül, szabad akaratából létesít kapcsolatot egy férfival, saját családja végezhet vele. Évente több, mint ötezer nő esik becsületgyilkosság áldozatául muszlim országokban, de van rájuk példa az európai muszlim közösségekben is. Előfordulhat, hogy csupán beszélgetni látják valakivel vagy alaptalan pletyka alapján ítélik halálra. Jordániában a becsületgyilkosság áldozatává vált nők 80 százalékáról bebizonyosodott, hogy az ellenük felhozott vád alaptalan volt.

Ali Khamenei, az iráni síiták első számú vallási szaktekintélye 2016. szeptember 10-én fatvát adott ki, amelyben megtiltotta az iráni nők számára a biciklizést. Indoklásában kifejtette, hogy erre azért van szükség, mert a bicikliző nő felhívja magára a férfiak figyelmét, ezért rombolja a közkerékcset, és a biciklizés veszélyes, mert baleset esetén megsérülhet a szűzhártya.

Abdessamad Belhaj és Speidl Bianka:
A nők a muszlim társadalomban (részletek)